

Službene novine Federacije BiH, broj 75/24

Na osnovu člana 24. tačka c) u svezi sa članom 26. stav (3) tačka j) Zakona o infrastrukturi prostornih podataka Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 55/21), na prijedlog Koordinacionog tijela infrastrukture prostornih podataka Federacije Bosne i Hercegovine, Vijeće infrastrukture prostornih podataka Federacije Bosne i Hercegovine na 42. sjednici održanoj dana 04.09.2024. godine, donosi

PROVEDBENA PRAVILA

ZA METAPODATKE INFRASTRUKTURE PROSTORNIH PODATAKA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1. (Predmet)

Ovim provedbenim pravilima propisuju se kriteriji, norme i način prema kojem se dokumentiraju i razmjenjuju metapodaci subjekata infrastrukture prostornih podataka Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: IPP FBiH).

Član 2. (Pojmovi i izrazi)

U svrhu provedbe, definiraju se sljedeći pojmovi i izrazi:

- Metapodaci – podrazumijevaju informacije koje opisuju izvore prostornih podataka te omogućavaju njihovo otkrivanje, pregledavanje i upotrebu;
- Katalog metapodataka IPP FBiH – podrazumijeva centralnu bazu podataka, odnosno mrežnu platformu koja omogućava usluge pretraživanja, pregleda, unosa, ažuriranja i brisanja metapodataka, a koja je sastavni dio Geoportala IPP FBiH;
- Subjekti IPP FBiH – su tijela svih razina javne vlasti i javne organizacije koje u nadležnosti imaju uspostavu ili održavanje prostornih podataka obuhvaćenih Zakonom o infrastrukturi prostornih podataka Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o IPP FBiH) i Direktivom 2007/2 EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. marta 2007. godine o uspostavljanju infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj zajednici (u daljnjem tekstu: INSPIRE);
- Prostorni podaci su svi podaci koji su direktno ili indirektno povezani s određenim položajem u prostoru ili geografskim područjem;
- Koordinaciono tijelo IPP-a FBiH – Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove u skladu sa

Zakonom o IPP;

- f) Izvor prostornih podataka može biti skup, niz skupova ili usluga prostornih podataka;
- g) Skup prostornih podataka je jednoznačno određiva zbirka prostornih podataka;
- h) Niz skupova prostornih podataka su skupovi prostornih podataka koji su izrađeni prema istoj specifikaciji;
- i) Usluge prostornih podataka podrazumijevaju kompjuterske operacije koje se mogu izvršavati pozivanjem kompjuterske aplikacije nad prostornim podacima sadržanim u skupu prostornih podataka ili na pridruženim metapodacima;
- j) ISO – Međunarodna organizacija za standardizaciju (engl. International Organization for standardization) je međunarodna institucija za standarde, koju čine predstavnici zavoda za standardizaciju iz različitih zemalja;
- k) XML – je proširivi jezik za označavanje podataka i dokumenata (engl. EXtensible Markup Language);
- l) Profil metapodataka – skup jedne ili više osnovnih normi ili podskupova osnovnih normi za određenu primjenu, odnosno minimalni propisani okvir za potrebe dokumentiranja metapodataka;
- m) Element metapodataka – zasebna stavka metapodataka koja se odnosi na određeni izvor prostornih podataka.
- n) Osnovni elementi metapodataka su zajednički elementi metapodataka koji su sadržani u elementima metapodataka za skupove i nizove skupova, te elementima metapodataka za usluge prostornih podataka.

Član 3. (Sadržaj metapodataka)

- (1) Metapodaci su podaci o prostornim podacima.
- (2) Metapodaci predstavljaju informacije koje opisuju izvore prostornih podataka, te omogućavaju njihovo otkrivanje, pregled, upotrebu i dijeljenje.
- (3) Sadržaj metapodataka definiran je u skladu sa članom 11. Zakona o IPP FBiH, a profil metapodataka, te elementi metapodataka definirani su ovim propisom.
- (4) Detaljna specifikacija, upute, primjeri, implementacijske sheme i drugo relevantno u oblasti metapodataka, definira se tehničkom specifikacijom i uputstvom koje donosi Vijeće IPP FBiH i objavljuje na zvaničnoj internet stranici IPP FBiH.

Član 4. (Profil metapodataka)

- (1) Profil metapodataka IPP FBiH sadrži osnovne elemente metapodataka, elemente metapodataka za skupove i nizove skupova prostornih podataka, te elemente metapodataka za usluge prostornih podataka.
- (2) Profil metapodataka IPP FBiH izrađuje se u skladu sa INSPIRE provedbenim pravilima za metapodatke i zadovoljava INSPIRE zahtjeve.
- (3) Profil metapodataka IPP FBiH je proširen u odnosu na INSPIRE profil, a u skladu sa važećim ISO normama u domenu metapodataka.

(4) Profil metapodataka IPP FBiH donosi Vijeće IPP FBiH i objavljuje na službenoj internet stranici IPP FBiH.

(5) Profil metapodataka se može mijenjati, dopunjavati i proširivati u skladu sa potrebama, a o čemu će konačnu odluku donositi Vijeće IPP FBiH.

(6) Pregled i opis elemenata profila metapodataka IPP FBiH dat je u prilogu Provedbenih pravila u vidu preglednih tabela koje zajedno čine Profil metapodataka IPP FBiH.

(7) Profil metapodataka sa pratećim elementima predstavlja osnovu za dokumentiranje metapodataka u Federaciji BiH.

Član 5. (Elementi profila metapodataka)

(1) Elementi profila metapodataka IPP FBiH su podijeljeni prema vrsti izvora prostornih podataka u dvije grupe: Elementi metapodataka za skupove i nizove skupova, te elementi metapodataka za usluge prostornih podataka.

(2) Metapodaci koji opisuju skup ili niz skupova prostornih podataka sastoje se od elemenata metapodataka ili grupa elemenata metapodataka navedenih u tabeli 1 Profila metapodataka.

(3) Metapodaci koji opisuju uslugu prostornih podataka sastoje se od elemenata metapodataka ili grupa elemenata metapodataka navedenih u tabeli 2 Profila metapodataka.

(4) Način dokumentiranja svakog zasebnog elementa metapodataka definira se u skladu sa članom 3. stav (4) ovih provedbenih pravila.

(5) Elementi metapodataka ili grupe elemenata metapodataka su u skladu sa očekivanom višestrukošću i povezanim uslovima izloženima u tabelama 1 i 2 Profila metapodataka.

(6) Pregled elemenata metapodataka dat je pomoću:

a) Broj/podbroj – redni broj elementa metapodataka;

b) Ime elementa – ime elementa metapodataka;

c) Definicija – predstavlja definiciju i kratki opis elementa metapodataka;

d) Multiplikativnost – definira koliko vrijednosti element metapodataka može poprimiti;

- 1 označava da postoji samo jedan slučaj ovog elementa metapodataka unutar nekog skupa rezultata;

- 1..* označava da postoji barem jedan slučaj ovog elementa metapodataka unutar nekog skupa rezultata;

- 0..1 označava da je postojanje elementa metapodataka unutar nekog skupa rezultata uslovno, ali da se može pojaviti samo jednom;

- 0..* označava da je postojanje elementa metapodataka unutar nekog skupa rezultata uslovno, ali da se taj element metapodataka može pojaviti i više od jednom;

- Kada je mnogostrukost 0..1 ili 0..*, uslov definira kad su elementi metapodataka uslovljeni.

e) Obveza – definira da li je element obavezan (O) ili uslovan (U);

f) Napomena – ukoliko postoje dodatne napomene vezano za element metapodataka.

(7) Elementima metapodataka koji su podređeni glavnom elementu metapodataka, obveza i multiplikativnost se određuju u odnosu na glavni element.

Član 6.

(Dokumentiranje metapodataka i katalog metapodataka)

(1) Svaki subjekt IPP FBiH koji u svojoj nadležnosti ima jedan ili više izvora prostornih podataka dužan je dokumentirati metapodatke za svaki skup, niz ili uslugu prostornih podataka iz domene vlastite nadležnosti.

(2) Dokumentiranje metapodataka vrši se isključivo u skladu sa Zakonom o IPP FBiH, ovim provedbenim pravilima, te ostalim dokumentima u skladu sa članom 8. stav (1) ovih provedbenih pravila.

(3) U svrhu izrade centralne baze metapodataka Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacije BiH), Koordinaciono tijelo IPP FBiH osniva, upravlja i održava centralni Katalog metapodataka IPP FBiH.

(4) Katalog metapodataka IPP FBiH je internet platforma koja služi za unos, pohranu, ažuriranje, validaciju, brisanje i dijeljenje metapodataka u skladu sa:

a) Zakonom o IPP FBiH;

b) Ovim provedbenim pravilima;

c) ISO normama koje uređuju metapodatke;

- ISO 19115;

- ISO 19119;

- ISO 19139;

d) Specifikaciji metapodataka koju donosi Vijeće IPP FBiH;

e) XML implementacijskoj shemi koju donosi Vijeće IPP FBiH;

(5) Pojedini subjekti IPP FBiH ili grupa subjekata zadržavaju pravo osnivanja vlastitog Kataloga metapodataka u skladu sa Zakonom o IPP FBiH i ovim provedbenim pravilima, koji će biti u neprekidnoj mrežnoj komunikaciji sa centralnim Katalogom metapodataka IPP FBiH.

(6) Katalog metapodataka koji je osnovan od strane pojedinog subjekta IPP FBiH ili grupe subjekata mora zadovoljavati sve uslove dokumentiranja metapodataka u Federaciji BiH propisane Zakonom o IPP FBiH, Provedbenim pravilima za metapodatke IPP FBiH, te aktima Vijeća IPP FBiH u skladu sa članom 8. stav (1).

(7) Koordinaciono tijelo IPP FBiH daje konačnu saglasnost o validnosti i ispunjenju uslova drugih Kataloga metapodataka u Federaciji BiH, nakon čega se uspostavlja dnevna replikacija svih metapodatkovnih zapisa na centralni Katalog metapodataka Federacije BiH.

(8) Profil metapodataka IPP FBiH u Katalogu metapodataka realizira se prema XML implementacijskoj shemi koja se izrađuje posebno za skup ili niz skupova prostornih podataka, te posebno za usluge prostornih podataka.

(9) XML implementacijske sheme, kao i prateći metapodaci dokumentirani u skladu sa istim, moraju zadovoljiti

minimalne uslove koje propisuje INSPIRE validator za metapodatke, na službenoj INSPIRE internet stranici.

(10) XML implementacijske sheme i pravila prema kojim se izrađuju i koriste definirane su u specifikaciji za metapodatke IPP FBiH, a dužni su da ih koriste svi subjekti IPP FBiH.

Član 7. (Korištenje podataka)

(1) Za potrebe transparentnosti, metapodaci koji su pohranjeni u centralnoj bazi metapodataka, odnosno Katalogu metapodataka IPP FBiH, su javni osim podataka koji se smatraju osobnim podacima.

(2) Ako se podaci smatraju ličnim podacima prema Zakonu o zaštiti ličnih podataka ("Službeni glasnik BiH", br. 49/06 i 76/11), tada se sa tim podacima postupa u skladu s tim zakonom.

Član 8. (Primjena pravila)

(1) Za tehnički dio provedbe ovih pravila, detaljnije upute i pojašnjenja sadržani su u dokumentu pod nazivom: "Specifikacija za metapodatke infrastrukture prostornih podataka Federacije Bosne i Hercegovine", dokumentu pod nazivom: "Upute za popunjavanje Kataloga metapodataka IPP FBiH", i dokumentu pod nazivom: "Profil metapodataka IPP FBiH", i čine sastavni dio ovih Provedbenih pravila.

(2) Koordinaciono tijelo IPP FBiH dokumente iz stava (1) ovoga člana može samostalno mijenjati, ako se radi o izmjenama i dopunama manjeg obima i primarno tehničke naravi.

Član 9. (Stupanje na snagu)

Ova provedbena pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 08-45-3-1613/2024-8
04. septembra 2024. godine
Sarajevo

Predsjednik Vijeća IPP
Željko Obradović, s. r.